

עפ"א 58765/05/16 - שמעון רוימי נגד מדינת ישראל - עיריית באר שבע,ה"ע

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

עפ"א 58765-05-16 רוימי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט ישראל פבלו אקסלרד
המערער שמעון רוימי ע"י ב"כ עו"ד אלמוג אזולאי
נגד מדינת ישראל - עיריית באר שבע ה"ע ב"כ עו"ד סהר שמיר
המשיבה אשכנזי

פסק דין

לפניי ערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בבאר שבע מיום 18/4/16 (כב' השופט צ' פורר) בתיק ח"נ 60049-07-15, במסגרתו הורשע המערער בעבירה על סעיף 6(ג)(1) לחוק עזר עירוני לבאר שבע (העמדת רכב וחנייתו), התשנ"א-1991. עניינו של סעיף החוק הוא באיסור העמדת רכב או חנייתו באופן שיש בו כדי להפריע לתנועה או לעכב אותה. הערעור הוא על הכרעת הדין.

פסק דינו של בית משפט קמא

1. בדיון בבית משפט קמא, לא הייתה מחלוקת בדבר האופן בו החנה המערער את רכבו. בית משפט קמא ציין כי טענתו של המערער היא כי לא העמיד את הרכב באופן שהפריע לתנועה.
2. המערער הסכים להגשת התמונות שצולמו על ידי הפקח וויתר על הצורך לחקור את הפקחים.
3. בית משפט קמא הנכבד קבע, ואין על כך מחלוקת, כי המערער העמיד את רכבו בדרך דו מסלולית וחד סטרית, על המסלול הימני וצמוד למדרכה. מהתמונות עולה, כי המדובר הוא בשדרה כאשר בכוון נסיעתו של המערער שני נתיבים אשר קו מקווקו מפריד ביניהם. בית משפט קמא קבע כי הרכב של המערער הוא הרכב היחיד שחנה בצמוד לאבני השפה של המדרכה. כן נקבע, כי רכב הנוסע בנתיב הימני חייב לעבור לנתיב השמאלי על מנת לעקוף את רכב המערער. בית משפט קמא ציין כי המערער הסכים בחקירתו הנגדית עם קביעה זו.
4. בית משפט קמא דחה את טענתו של המערער כי הבחינה של סעיף העבירה צריכה להיות בחינה סובייקטיבית

שתלויה בשיקול דעתו של הנהג בלבד. נקבע כי הבחינה היא אובייקטיבית וכי יש לשאול אם הנאשם הפריע לתנועה אם לאו. בית המשפט קבע כי הכביש הוא דו מסלולי וכי זו מטרתו, ואם רצתה העירייה לסמן את המקום כחנייה, היא הייתה עושה זאת. גם תמרורים האוסרים חנייה על מדרכה לא קיימים והחנייה על המדרכה אסורה. הוא הדין לגבי איסור חנייה בדרך בינעירונית, שהיא אסורה למרות שאין תמרורים שאוסרים זאת - כך נקבע בהכרעת הדין.

5. בית משפט קמא הטעים כי אדם אינו יכול להחליט על דעת עצמו אם בגלל עומס תנועה כזה או אחר הוא יכול לחסום אחד מנתיבי התנועה. כן נדחתה טענתו של הנאשם כי אין במקום תמרור האוסר חנייה וכי לכן מותר לחנות.

6. לאור כל האמור, קבע בית משפט קמא הנכבד כי המאשימה הוכיחה מעבר לספק סביר כי הנאשם העמיד את רכבו באופן שיש בו כדי להפריע לתנועה.

טענות הצדדים

7. להלן, בתמצית, טענות המערער:

א. לא היו בפני בית משפט השלום תיאור פיסה של הכביש, האם הוא כביש ראשי או משני, תדירות התנועה בשעת העמדת הרכב על ידי המערער וכיוב'.
ב. ה"אילוץ" של כלי רכב אחרים לעבור לנתיב השמאל אינו בגדר הפרעה לתנועה. נטען כי זאת ההתנהגות של התנועה.

ג. שגה בית משפט קמא בקבעו כי יש להרשיע את הנאשם שכן אם הייתה העירייה רוצה לאפשר חניה במקום, היא הייתה מסמנת את המקום כמקום לחנייה. נטען כי בהיעדר תמרור האוסר את החנייה, הרי היא סברה כי החנייה שם אינה מפריעה לתנועה.

ד. אין המדובר הוא בסעיף עבירה של אחריות קפידה אלא בעבירה בעל יסוד עובדתי שעניינו "חנייה במקום שיש בו כדי להפריע או לעכב את התנועה", אותו על המאשימה להוכיח מעבר לספק סביר.

ה. המבחן לביצוע העבירה הוא אובייקטיבי. גם אם נכונה הייתה קביעת בית משפט קמא כי המבחן הוא אובייקטיבי, הרי עדיין על המאשימה להוכיח את כל יסודות העבירה, דהיינו, כי אדם סביר אחר היה נוהג אחרת בנסיבות העניין.

ו. אין כל בסיס לקביעת בית משפט השלום כי המערער חסם נתיב נסיעה. לא הוגש כל דוח ולא הונחה בפני בית משפט קמא כל ראיה לכך שהמערער הפריע לתנועה.

ז. המערער מסכים כי לפי הלכת בית המשפט העליון ניתן להרשיע

בעבירה הנידונה גם ללא שלט האוסר חנייה, אך המדובר הוא במקרים נדירים ובכל מקרה יש להוכיח הפרעה לתנועה.

8. להלן, בתמצית, טענות המשיבה:

- א. המערער העמיד את רכבו על נתיב תנועה. במקום שני נתיבים ובסמוך למקום הם מתמזגים לנתיב אחד.
- ב. די באפשרות של גרימת הפרעה לתנועה כדי להקים את יסודות העבירה.
- ג. המערער אישר בחקירתו שהעמדת הרכב בצד ימין מאלצת נהגים לעבור לנתיב השמאלי. די בסימון הכביש כדו מסלולי ואין צורך באיסור חנייה.
- ד. בדוח הפקח ישנה הערה כי המערער הפריע לתנועה וכי חנה על נתיב נסיעה.

דין והכרעה

9. לאחר בחינת טיעוני הצדדים, מצאתי כי דין הערעור להתקבל וכי יש להורות על זיכוי של הנאשם מהעבירה שיוחסה לו.
10. אין מחלוקת על המצב העובדתי בכל מה שנוגע לאופן העמדת הרכב. הרכב חנה בכביש חד סטרי ובו שני נתיבי נסיעה בכוון בו נסע, בטרם חנה, רכבו של המערער. מן התמונות שהוגשו לבית משפט קמא ניתן להבחין כי אין המדובר הוא בנתיבים צרים.
11. אני מקבל את טענת המשיבה כי על מנת להרשיע בעבירה הנידונה, אין צורך בקיומו של איסור חנייה במקום בו הועמד הרכב. אין זה אחד מיסודות העבירה. עמד על כך בית המשפט העליון ברע"א 1180/16 **ניסים פור ישעיהו נגד עיריית אשקלון** (15/2/16, פורסם בנבו). נדמה כי גם המערער אינו חולק על כך אלא טוען הוא לדרשה של נטל הוכחה כבד.
12. יחד עם זאת, סבור אני כי אין באמור כדי לפטור את המשיבה מלהוכיח, מעבר לספק סביר וכנדרש בהליך פלילי, כי היה באופן העמדתו של המערער את רכבו כדי להפריע או כדי לעכב את התנועה. **ודוק**: ההוכחה הנדרשת אינה כי ככלל, העמדתו של רכב בנתיב ימני מתוך שני נתיבים עלולה להפריע לתנועה, אלא נדרשת התייחסות והוכחה למקרה הפרטני, כי אופן העמדת הרכב כפי שהועמד, היה בו כדי להפריע או לעכב את התנועה. לא מן הנמנע כי בכביש מסוים, לאור התוואי שלו, רוחב הנתיבים שלו או נתונים שטח אחרים, העמדת רכב בנתיב הימני שלו יהיה בה כדי להפריע לתנועה או כדי לעכב אותה. כך למשל, אם היה הרכב חונה בסמוך לפני צומת או כיכר באופן שהיה בו

כדי לגרום לרכב הנוסע בנתיב הימני לעבור לנתיב השמאלי ממש לפני שהוא פונה ימינה, יתכן וניתן היה לומר כי בכל מקרה, העמדת הרכב במקום יש בה כדי להפריע לתנועה. לא כך היה במקרה שבפניי. אמנם, ב"כ המשיבה טען כי הרכב עמד קרוב למקום בו הנתיבים מתמזגים לנתיב אחד, אך אין לכך בדל ראיה, לא בעדות פקח (שהרי זה לא העיד) וגם לא בתמונות שהוגשו בהסכמה כראייה. דוח הפקח בו ביקשה ב"כ המשיבה להסתייע בדיון שבפניי, לא הוגש לבית משפט קמא ראייה והיא אינה רשאית לעשות בו שימוש בהליך דנא.

13. במילים אחרות - על מנת להרשיע בעבירה הנידונה, על המאשימה לעמוד בנטל שאינו פשוט, והוא להראות כי בנסיבות הספציפיות של המקרה, הועמד הרכב באופן שעלול היה להפריע לתנועה. על כך, לא הונחה כל ראיה בפני בית משפט קמא הנכבד. בית משפט קמא למד על הפרעה לתנועה מהתמונות ומעצם העובדה שהמערער חנה בנתיב הימני. לא די בכך. באין ראיה ממש על הפרעה או יכולת הפרעה, בנתוני השטח ובמועד ביצוע העבירה הנטענת, הרי לא התקיימו דרישות הסעיף לצורך הרשעה. יתכן שבנסיבות אחרות, היה בהעמדת הרכב במקום כדי להפריע לתנועה. הדברים צריכים להיבחן במועד ביצוע העבירה, על כלל הנסיבות והנתונים במקום. על כל אלה על המאשימה להציג ראיות. לעניין זה, אני מקבל את טענת המערער כי עצם העובדה שנהג אחר, הנוסע בנתיב הימני, צריך לעבור לנתיב השמאלי כדי להמשיך בנסיעה, אינה הפרעה לתנועה. אין זאת הפרעה אלא נסיעה שגרתית ותו לו. במהלך נסיעה, נהג מתאים עצמו לנתוני הדרך, עובר נתיב כאשר הדבר נדרש, למשל, כאשר רכב חונה בצד ימין צמוד למדרכה. אין אלה בגדר עיכובים או הפרעות אלא זאת נהיגה רגילה. הצורך לשנות נתיב אינו מצביע בהכרח על כך שהייתה הפרעה לתנועה ונדמה שאם כך נאמר, הרי כל נהג הנוסע במהירות נמוכה מזה שמבקש לנסוע נהג הרכב שאחריו, הרי הוא בגדר מפריע לתנועה שהרי "מאלץ" הוא את האחר לעקוף (הגם שלא על ידי העמדת הרכב).

14. אכן, במקרים בהם העמדת רכב מהווה הפרעה מובהקת לתנועה, בכל מקרה, בכל שעה ובאופן ברור לכל, סביר להניח כי הרשות תדאג לכך שהמקום יתומרר בהתאם, על דרך צביעת אבני שפה באדום - לבן, תמרורים האוסרים חנייה או עצירה וכיו"ב. לא כך פני הדברים במקרה דנן. במקרה דנן, בו הדברים אינם ברורים וחדים, ויכולים להיות חילוקי דעות באשר לשאלה אם רכב מפריע לתנועה אם לאו, הרי נדרשת מידת הוכחה בעלת משקל, כדי לשכנע כי בוצעה עבירה, ובל נשכח שבמשפט פלילי עסקינן.

15. אוכל לקבל את טענת המערער כי אין להשוות העבירה דנן עם עבירת איסור חניה על מדרכה או בכביש בינעירוני, כפי שסבר בית משפט קמא הנכבד. לגבי עבירות אלה, קיים איסור ברור בחוק, הגם שלא כרוך בתמרור ולכן כל נהג יודע (או אמור לדעת) כי נאסר עליו לחנות על מדרכה או על בכביש בינעירוני. לא כך הדבר במקרה דנן, בו לא קיים איסור ברור על חנייה במקום.

16. עוד מצאתי טעם בטיעונו של המערער, לפיו אמירתו של בית משפט קמא כי אם רצתה העירייה להתיר חנייה במקום, היא הייתה מתירה זאת בתמרור. בכל הכבוד, נראה כי נקודת המוצא של בית משפט קמא בנקודה זו היא מוטעית, שכן הכלל הוא כי בכל מקום בו לא נאסרה העמדת רכב או חנייתו, בין בתמרור ובין באיסור בהוראת דין כזאת או אחרת (לרבות זו אשר בה עסקינן), הרי מותרת היא.

17. סוף דבר - הערעור מתקבל ואני מורה על זיכוי של המערער.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ו, 29 ספטמבר 2016, בהעדר הצדדים.